

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jacek Męcina Sekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Marek Wałęskiewicz - Dyrektor Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego tel. 22 661-16-38</p>	<p>Data sporządzenia 2015-04-29 (wersja po uzgodnieniach międzyresortowych)</p> <p>Źródło: Projekt priorytetowy</p> <p>Nr w wykazie prac UD214</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Dialog społeczny jest – zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej – zasadą, na której opierają się „prawa podstawowe dla państwa” (preambuła). Dialog i współpraca partnerów społecznych stanowi również jeden z filarów społecznej gospodarki rynkowej – art. 20 Konstytucji RP. Zasadę konstytucyjną realizuje obecnie ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego (Dz. U. Nr 100, poz. 1080, z późn. zm.), która stanowi umocowanie dla Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych funkcjonującej jako trójstronne forum dialogu strony rządowej, strony pracodawców i strony pracowników, i wojewódzkich komisji dialogu społecznego jako czterostronnego gremium dialogu partnerów regionalnych, funkcjonującego dla zachowania pokoju społecznego w regionie, a także wskazującego potrzeby w zakresie społecznym i gospodarczym w danym województwie. W dniu 26 czerwca 2013 r. na posiedzeniu Trójstronnej Komisji z udziałem Premiera Donalda Tuska strona pracowników wręczyła oświadczenie, iż trzy reprezentatywne centrale związków zawodowych (pełna reprezentacja strony pracowników) zawieszają swój udział w pracach Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych, Wojewódzkich Komisjach Dialogu Społecznego oraz wszystkich Trójstronnych Zespołach Branżowych, co w praktyce wykluczyło możliwość prowadzenia efektywnego dialogu społecznego. Zawieszenie udziału strony pracowników wywołało impas w możliwości prowadzenia dialogu społecznego, dlatego też sprawą o podstawowym znaczeniu stało się przywrócenie tego dialogu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ze względu na ustawowe umocowanie prawne funkcjonowania dialogu społecznego w polskim ustawodawstwie - ustawa Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, rekomendowanym rozwiązaniem jest wprowadzenie nowej regulacji ustawowej, która redefiniowałaby by zakres i tryb działania instytucji dialogu społecznego na szczeblu krajowym i regionalnym. Zawieszenie udziału strony pracowników w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych stanowi potwierdzenie wyekspirowania się dotychczasowej ustawy po jej 14-letnim okresie funkcjonowania (od 2001 r.). Konieczność wprowadzenia zmian przejawia się zarówno w postulatach partnerów społecznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, jak i potrzebach strony rządowej. Sprawą o podstawowym znaczeniu jest prowadzenie dialogu społecznego w zmienionej formule prawnej. Powyższe jest możliwe jedynie poprzez opracowanie nowej formuły ustawowej dostosowanej do współczesnych wymagań i oczekiwań wszystkich partnerów społecznych. Zgodnie z postulatami, w miejsce Trójstronnej Komisji ma powstać Rada Dialogu Społecznego (RDS), a wojewódzkich komisji dialogu społecznego – wojewódzkie rady dialogu społecznego. Oprócz dotychczasowych kompetencji Trójstronnej Komisji, nowa Rada będzie wyposażona w dodatkowe kompetencje, niektóre z nich będą zastrzeżone dla dialogu autonomicznego strony pracowników i strony pracodawców. Należą do nich w szczególności: wyrażanie opinii do projektów ustaw, prawo przygotowywania projektów ustaw, występowanie z wnioskiem o wydanie lub zmianę aktu prawnego. Dodatkowo – zgodnie z postulatami partnerów społecznych – projekt zakłada rotacyjność i kadencyjność przewodniczenia pracom Rady, jawność jej prac, utworzenie Biura RDS. Jeśli chodzi o WRDS, to projekt zakłada m.in. przeniesienie ich obsługi z urzędu wojewódzkiego do marszałkowskiego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Rady Społeczno-Gospodarcze, istniejące obecnie w krajach Unii Europejskiej, są instytucjami o charakterze konsultacyjnym, opiniodawczym i doradczym. Zasiadają w nich przedstawiciele partnerów społecznych (związków zawodowych i organizacji pracodawców) oraz innych grup społecznych (np. rolnicy, przedstawiciele wolnych zawodów) i organizacji pozarządowych. Rady Społeczno-Gospodarcze (RSG) różnią się od siebie podstawami prawnymi, wielkością, składem, strukturą organizacyjną, zakresem kompetencji i formami działania. Idea utworzenia instytucji o charakterze doradczym ma dość długą historię. Współczesna forma instytucji dialogu społecznego, nazywanych radami społeczno- ekonomicznymi, powstała po drugiej wojnie światowej, w wyniku istniejącego wówczas w krajach Europy Zachodniej szerokiego porozumienia w sprawach społecznych, określanego mianem „europejskiego modelu społecznego”. Odwołuje się on do umowy społecznej, opartej na wspólnie akceptowanych i popieranym wartościach, do których należą: demokracja, sprawiedliwość i solidarność społeczna, ochrona praw człowieka i osób słabszych, minimalne wynagrodzenia za pracę, równy dostęp do służby zdrowia, służb zatrudnienia i wykształcenia. Realizację tych wartości powinno zapewnić państwo opiekuńcze. Pierwsza Rada Ekonomiczna i Społeczna (Conseil Economique et Social – CES) powstała w 1946 roku we Francji. W 1948 roku w Belgii utworzono Krajową Radę Pracy (Conseil National du Travail – CNT). Dwa lata później w Holandii powołano Radę Społeczno-Ekonomiczną (Social – Economische Raad – SER), zaś w 1952 roku powstała w Belgii Centralna Rada Gospodarcza (Conseil Central de l’Economie). Ponadto, na podstawie Traktatu powołującego Europejską Wspólnotę Gospodarczą z dnia 25 marca 1957 roku, utworzono Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (European Economic and Social Committee – EESC). Wkrótce, w krajach Unii Europejskiej, powstały kolejne rady społeczno-gospodarcze lub instytucje o podobnych kompetencjach: 1957 – Włochy: Krajowa Rada Gospodarki i Pracy (Consiglio Nazionale dell’Economia e del Lavoro - CNEL); 1962 – Dania: Rada Gospodarcza (Økonomiske Råd); 1962 – Wielka Brytania: Krajowa Rada do Spraw Rozwoju Gospodarczego (National

Wydatki ogółem	0	2,71	2,73	2,79	2,86	2,92	2,99	3,07	3,14	3,21	3,27	29,69
budżet państwa	0	2,71	2,73	2,79	2,86	2,92	2,99	3,07	3,14	3,21	3,27	29,69
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	2,71	2,73	2,79	2,86	2,92	2,99	3,07	3,14	3,21	3,27	29,69
budżet państwa	0	2,71	2,73	2,79	2,86	2,92	2,99	3,07	3,14	3,21	3,27	29,69
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	budżet państwa											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<ul style="list-style-type: none"> - dane rynkowe z marca 2015 r. - wytyczne dotyczące stosowania jednolitych mierników makroekonomicznych będących podstawą do szacowania skutków finansowych projektowanych ustaw - do wyliczenia wynagrodzeń posłużyły mnożniki kwoty bazowej służące do ustalenia wysokości wynagrodzenia zasadniczego członków korpusu służby cywilnej - do wyliczenia kosztów działania Biura Rady Dialogu Społecznego korzystano z informacji przedstawionej przez Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. Andrzeja Bączkowskiego przy założeniu, że Biuro RDS będzie się mieścić w CPS „Dialog” (zał. 1) - do wyliczenia kosztów działania Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego wykorzystano informacje nt. kosztów funkcjonowania wojewódzkich komisji dialogu społecznego, pokrywanych przez urzędy wojewódzkie (w tym wynagrodzenia, organizacja posiedzeń, konferencje, szkolenia, delegacje krajowe i zwrot kosztów podróży) za lata 2010-2014: średnio 744 971 zł rocznie (informacja o kosztach funkcjonowania WKDS z 13 urzędów wojewódzkich. WKDS: Łódzka, Śląska i Zachodniopomorska - nie podały kosztów funkcjonowania Komisji - informując, że obsługa WKDS jest prowadzona w ramach ogólnych kosztów rządu wojewódzkiego – zał. 2) - w roku „0” obowiązywania ustawy tj. w roku 2015 z części dotyczącej ministra właściwego do spraw pracy – z uwagi na likwidację Trójstronnej Komisji, na rzecz której wydatkowano w pierwszym półroczu kwotę 1 977 500 zł – przeznaczony się kwotę 1 977 500 zł, w związku z czym wprowadzenie regulacji nie będzie generować dodatkowych kosztów (w bieżącym roku w ustawie budżetowej w części 31 – Praca wydatki związane z funkcjonowaniem Trójstronnej Komisji wynoszą 3 955 000 zł; po wejściu w życie projektowanych regulacji środki dotychczas przeznaczone na Trójstronną Komisję zostaną wydatkowane na Radę). Jednocześnie w przypadku utworzenia WRDS-u w roku „0”, koszty jego funkcjonowania będą pokrywane z budżetu wojewody w ramach dotychczasowych limitów. - w roku „1” obowiązywania ustawy tj. w roku 2016 ogółem wydatki budżetu państwa w związku z wprowadzeniem regulacji wyniosą 2 709 502 zł Nastąpi powołanie Dyrektora Biura oraz zatrudnienie trzech pracowników merytorycznych. Roczny koszt zatrudnienia tych pracowników wraz z pochodnymi wyniesie około 400 280 zł (w tym wynagrodzenia dyrektora – kwota brutto 172 040 zł, pochodne ZUS 26 124 zł, FP 4 212 zł; 3 pracowników – kwota brutto 168 228 zł, pochodne ZUS 25 554 zł, FP 4 122 zł.). Niezbędne będzie również przeznaczenie dodatkowych środków w kwocie 36 048 zł na pierwsze wyposażenie stanowisk pracy. W sumie wydatki roczne na płace dla nowych pracowników i wyposażenie stanowisk pracy wyniosą 436 328 zł. Dodatkowe koszty realizacji nowych zadań wynikających z ustawy (ekspertyzy, badania, raporty itp.) oszacowano na około 1 000 000 zł (wyliczone na podstawie danych za lata 2013-2014 – wydatki organizacji partnerów społecznych, w związku z działalnością w ramach Trójstronnej Komisji: w 2013 r. – 892 349 zł, w 2014 r. – 1 009 500 zł). Poza tym wydatki na bieżące funkcjonowanie Biura oszacowano na około 528 174 zł. Zatem szacuje się, że wydatki w kwocie 1 964 502 zł (w tym na wynagrodzenia kwota 340 268 zł) zostaną sfinansowane z budżetu państwa poprzez zwiększenie limitu wydatków ministra właściwego do spraw pracy. Dodatkowo w związku z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej jednostkom samorządu terytorialnego finansowanym w drodze dotacji celowej (tworzenie oraz zapewnienie funkcjonowania wojewódzkich rad dialogu społecznego), wzrosną wydatki z budżetu państwa o ok. 745 000 zł rocznie. Ogółem w roku 2016 wydatki budżetu państwa w związku z wprowadzeniem regulacji wyniosą 2 709 502 zł (kwota 1 964 502 zł z części 31 – Praca oraz kwota 745 000 zł na dotacje celowe) - w roku „2” obowiązywania ustawy wydatki z budżetu państwa wyniosą 2 729 597 zł (wydatki z roku „1” pomniejszone o koszty wyposażenia stanowisk pracy z roku „1”, tj. 36 048 zł, 											

	<p>powiększone następnie o wskaźnik inflacji zgodnie z wytycznymi)</p> <ul style="list-style-type: none"> - w latach kolejnych wydatki z budżetu państwa to wydatki z roku „2” powiększone o wskaźnik inflacji zgodnie z wytycznymi - Jednocześnie planowane dotychczas w ustawie budżetowej w części 31 – Praca wydatki związane z funkcjonowaniem Trójstronnej Komisji w kwocie 3 955 000 zł, począwszy od roku „1” będą corocznie przeznaczane na działalność RDS i jej Biura.
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Nie dotyczy

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu	<p>Na szczeblu krajowym - Rada Dialogu Społecznego, zgodnie z założeniami, ma być forum trójstronnej współpracy strony pracowniczej, strony pracodawców oraz strony rządowej, które ma zastąpić, funkcjonująca obecnie, Trójstronną Komisję do Spraw Społeczno-Gospodarczych. Rada Dialogu Społecznego („RDS”) ma prowadzić dialog w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki i spójności społecznej. Ma praktycznie realizować zasadę partycypacji i solidarności społecznej w zakresie stosunków zatrudnienia. RDS ma służyć poprawie jakości formułowania i wdrażania polityk oraz strategii społeczno-gospodarczych, a także budowania wokół nich społecznego porozumienia trzech partnerów, którymi są organizacje pracowników, organizacje pracodawców i strona rządowa. Na szczeblu regionalnym - wojewódzkie rady dialogu społecznego („WRDS”), które będą prowadzić dialog w celu zapewnienia warunków rozwoju społeczno-gospodarczego o zasięgu wojewódzkim. WRDS będą realizować dialog czterech stron: strony pracowników, strony pracodawców, strony rządowej, której reprezentantem jest wojewoda, oraz strony samorządowej, której reprezentantem będzie marszałek województwa. M.in. będzie opiniowała projekty strategii rozwoju województwa i programów w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych i organizacji pracodawców oraz roczne sprawozdania z ich realizacji przedstawiane przez marszałka województwa.</p> <p>Działania obu gremiów, RDS i WRDS, mają być skoncentrowane na realizacji zasady partycypacji społecznej m.in. poprzez rozwiązanie problemów istotnych dla zachowania pokoju społecznego, prowadzenia dialogu społecznego na szczeblu centralnym (krajowym) i regionalnym (wojewódzkim). Będzie to możliwe poprzez wprowadzenie możliwości wnoszenia pod obrady RDS spraw o dużym znaczeniu społecznym lub gospodarczym czy też wyznaczania osoby z misją dobrej woli, która będzie pomagała stronom, których konflikt dotyczy, w jego rozwiązaniu rozwiązywaniu (uprawnienie WRDS).</p>
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wejście w życie ustawy określone ma być z zachowaniem 14-dniowego vacatio legis. Skrócenie minimalnego 30-dniowego vacatio legis wynika z potrzeby niezwłocznego wznowienia dialogu społecznego, jest to istotne dla zachowania tzw. „ładu społecznego”. Projektowana regulacja nie będzie oddziaływać bezpośrednio na przedsiębiorców (na prowadzenie działalności gospodarczej), dlatego nie jest wymagane zachowanie zalecanego terminem wejścia w życie przepisów z dniem 1 stycznia lub 1 czerwca. Projekt przewiduje utrzymanie dotychczas funkcjonujących instytucji: Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych do dnia powołania pierwszego składu Rady Dialogu Społecznego, a wojewódzkich komisji dialogu społecznego do dnia powołania pierwszych składów wojewódzkich rad dialogu społecznego, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy – z uwagi na fakultatywność utworzenia WRDS.

Jednocześnie zakłada się, że organizacje związkowe i organizacje pracodawców, których reprezentatywność została stwierdzona na podstawie orzeczenia sądowego wydanego w oparciu o dotychczasowe przepisy ustawy o Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych i wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, mają zachowaną swoją reprezentatywność do końca 4-letnich okresów.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Przewiduje się coroczne badanie ewaluacji efektów projektu w zakresie funkcjonowania RDS poprzez opracowywanie przez Przewodniczącego RDS corocznego sprawozdania z działalności RDS w roku poprzednim, przedstawianego Sejmowi nie później niż do dnia 31 maja. Pierwsze pełne sprawozdanie przewiduje się w 2017 r.

Kolejnym jednorazowym badaniem efektów projektu ma być ocena funkcjonowania przepisów ustawy oraz przedstawienie rekomendacji zmian funkcjonowania Rady po 24 miesiącach od dnia wejścia w życie ustawy.

Mierniki przewidziane dla funkcjonowania zarówno RDS, jak i WRDS, to liczba posiedzeń Prezydium, posiedzeń plenarnych, liczba uchwał podjętych na posiedzeniach.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

zał. 1 – koszty działania Rady Dialogu Społecznego i jej Biura na podstawie danych CPS „Dialog”

zał. 2 – koszty funkcjonowania wojewódzkich komisji dialogu społecznego na podstawie danych z urzędów wojewódzkich